

NEOSPARTAANS MELANCHOLISCH ABSURDISME

Edmond Rinnooy Kan

NEOSPARTAANS MELANCHOLISCH
ABSURDISME

Nijgh & Van Ditmar
Amsterdam

www.nijghenvanditmar.nl

Copyright © Edmond Rinnooy Kan 2021
Foto auteur Kaima Nelson Bowne
Omslag Paul Pollmann
Omslagillustratie Edmond Rinnooy Kan
Typografie Zeno Carpentier Alting
NUR 301/303 / ISBN 978 90 388 0770 6

Dit boek is opgedragen aan

KAIMA

Mijn hoop in bange
en vrolijke dagen.
Zij doorvoelt mijn taal
Zij leest mijn hart
Zo zachtvaardig,
Zo liefdevol.

Inhoud

Proloog 9

1. Ter nagedachtenis aan Lester Shorley 15
2. Mensje 25
3. De eenzaamheidswerker 27
4. De appelboom 31
5. Tasselland 38
6. Bloemetje uit de hel 42
7. Bea stond in de dakgoot 50
8. Levensecht 55
9. Mevrouw Nolthenius 61
10. Het front bij Netelsteeg 64
11. Liefs, je Ronald 68
12. 164 B 77
13. Aurelia 80
14. Oorlog 87
15. Het moment ervoor 90
16. Afslag Breukelen 92
17. Mr. Kiko 97
18. De nieuwe baas 109
19. Van Hoogbergen naar Arnhem
en terug 112
20. De Picasso-samenzwering 116
21. Eindelijk thuis 124
22. De reünie 128
23. De sokken van meneer Appelman 135
24. De Klok van Centraal 138

25. Pappa Donné 143
26. Instappen allemaal 146
27. Het eerste licht 153
28. Pesten 155
29. Trouwen in Seldom Rock 168
30. Yo-Ho-Yo-Ho 172
31. De kandidaat 183
32. De supervisor en de papierrestaurateur 189
33. De vouwstoelen 191
34. De Anaconda Diner 194
35. De buschauffeur en het meisje van de thuiszorg 202
36. Een wandeling in het Lake District 204
37. Herboren 208
38. Overstroomd 214
39. De SS Royal 218
40. LOVE Y'ALL 224

Proloog

NEO

Neo? Ja natuurlijk 'neo'. Nieuw, jong en vitaal. We knipperen met onze ogen in het nieuwe licht, we zuigen onze longen vol toekomst.

SPARTAANS

In het jaar 612 voor Chr. verzamelden zich 150 Griekse strijders in de pas van Thermopylae. Ze hadden korte zwaarden voor gevecht van man tegen man, pijl en boog voor strijd op afstand. Hun bronzen schilden flikkerden in de zon.

Tweeëneenhalve kilometer verderop stond een gigantisch Perzisch expeditieleger, 20.000 man of meer. Er was ongeduld in de gelederen. Waar wachten ze op? Kleine groepjes werden vooruitgestuurd om de pas te verkennen, niemand kwam terug.

Koning Cyrus werd ongeduldig. Hij zond een bataljon van vierhonderd man de vallei in, zwaardvechters, boogschutters en worstelaars. Eén kwam terug, gewond, bloedend uit vele wonden.

‘Spartanen,’ fluisterde hij, ‘Spartanen.’

‘Hoeveel?’ vroeg Cyrus.

‘Honderd. Honderdvijftig misschien.’ Hij hapte naar adem. Cyrus trapte hem in zijn gezicht.

Er kwam een herdersjongetje aangelopen. Veel schapen had hij niet. Misschien een stuk of tien. Ze zagen er belabberd uit. Mager en vol met vlooien en geïnfecteerde pukkels. Hij wist nog een geheim smokkelpaadje vanwaaruit de Perzen de Spartanen in de rug konden aanvallen.

Een uur later galoppeerde de hele Perzische strijd-

macht de berg af en hakte de dappere Spartanen meedogenloos in de pan. Maar eerst doodden de Perzen het herdertje. Want verraders krijgen hun verdiende loon.

MELANCHOLISCH

Was het leuker vroeger? Ja, er was een landing in Normandië. Op 6 juni 1944 om 5 uur 's ochtends gaf hij het signaal. General Dwight Eisenhower. Het was kutweer, het regende en het stormde. De landingsvaartuigen bonkten tegen elkaar. Iemand schreeuwde. Zijn hand was verbrijzeld, maar er was nergens een dokter te bekennen. Die kwam pas later, als ze weer vaste voet aan de grond hadden. Verder werd er veel overgegeven. Al acht uur zaten ze paraat tegen elkaar aan gepropt in hun bootjes. Ze wilden allemaal naar de overkant. Alles beter dan blijven hangen in Plymouth. Ze hadden honger, rookten natte sigaretten. Niemand klaagde. Niemand maakte grappen, op één jongeman na. Hij vroeg of hij de kaartjes even mocht zien. En daarna zei hij nog iets over het eerste- en tweedeklastarief en een speciaal weekendarrangement.

ABSURDISME

Zij deed wat havermoutpap op haar lepel en legde die vervolgens weer terug op haar bord. Een lepel met havermoutpap in de havermoutpap op een bord. Dat klinkt wat overdreven.

‘Wil je iets anders?’ vroeg Janet liefdevol. ‘Nog een toastje met iets? Ik heb net een nieuw broodrooster gekocht. De boterhammetjes komen er prachtig goudbruin uit als je het apparaat op drie zet. Hier, doe maar.’

Haar moeder schoof het broodrooster in de richting van Janet.

‘Mevrouw Hanzeman is overleden,’ zei Janet zonder enig vertoon van emotie,

‘Ach wat naar,’ zei haar moeder

‘Er staat: na een lang ziekbed. Dat zal wel kanker zijn.’

‘Nee, ze had de Ziekte van Schorringa. Je gaat dan steeds langzamer ademen.’ Haar moeder greep naar haar keel. ‘Totdat het helemaal ophoudt, vreselijk.’

‘Ja, prachtig bruin die toastjes,’ zei Janet.

Ter nagedachtenis aan Lester Shorley

Gedurende zijn zestien jaar actief gebruik was de MGA-2500s nog nooit kapot geweest. Het was dan ook een compleet raadsel waarom deur 14 niet automatisch op slot ging nadat de tweede ronde neerwaarts pletten voltooid was. Lester Shorley liep op dat moment toevallig van de raspbreker naar de combustor, toen deur 14 onverwachts openging. Gedurende twee à drie seconden leek het alsof hij zijn balans terug kon vinden, maar dat kon hij niet. Met een ijsselijke schreeuw viel hij naar beneden de verpulveraar in die net opgestart was voor de derde vermalingsronde. Het kostte de machine één minuut en 38 seconden om zichzelf uit te schakelen en tot volledige stilstand te komen. Dit was ruim binnen de limiet gesteld door de Federale Machinale Associatie (FMA).

Onmiddellijk werd de bedrijfsverpleegkundige naar de plaats des onheils gevoerd, maar er was op dat moment niets dat zij kon doen. Zij belde het eerstehulp-team.

‘Niet veel wat wij momenteel kunnen doen, mevrouw. Zolang er geen lichaam is, staan wij letterlijk met lege handen.’

De CEO was inmiddels ook ter plaatse. Zijn naam was Bob Rimpel. ‘Hoe krijgen wij hem er in godsnaam uit? Waar is Harry?’ vroeg Bob.

Harry was het hoofd van de afdeling Gezondheid en Veiligheid. Hij was op vakantie in Guatemala. Plaatsvervangend hoofd was Norman Zendsky. Hij kwam aanrennen en arriveerde puffend en piepend op de locatie. ‘Wat is er aan de hand?’ vroeg hij buiten adem.

‘Bel de fabrikant,’ zei Bob, ‘zij zouden moeten weten hoe je iemand uit een verpulveraars kan krijgen.’

‘Is er iemand in gevallen? Oh, mijn God, wie is het?’ piepte Norman.

‘Het doet er niet toe wie het is, we moeten hem eruit zien te krijgen. Kom op. Bel het vierentwintig-uursdienstnummer van de fabrikant.’

Norman rende terug naar zijn kantoor. Zes minuten later kwam hij terug. Hij rende niet meer. ‘Zij denken dat hij dood is.’

Iedereen was stil. De verpleegkundige begon te snotteren.

‘Wat hadden ze te melden, Norman?’ vroeg Bob.

‘Ze sturen iemand onmiddellijk hierheen.’

‘Wanneer zijn ze hier?’

‘Over een halfuur. Althans dat zeggen ze.’

‘Oké, draaien de andere verpulveraars nog?’ vroeg Bob.

‘Nee, Sir. Zij slaan automatisch af als er een stroomonderbreking is,’ antwoordde Norman, ‘we moeten ze opnieuw opstarten.’

‘Start ze dan maar op,’ zei Bob.

Twintig minuten later arriveerden de mensen van Grindex & Co. Het waren Technische Veiligheidsexperts (TVE’s). Zij hadden een groot, mobiel röntgenapparaat meegenomen. Met behulp daarvan konden zij gravel onderscheiden van menselijke restanten. Vanaf

de allereerste beelden was het duidelijk dat Lester ongeveer voor zestig procent verpulverd was. De resterende veertig procent zat nog vast in de verpulveraar.

‘Jullie moeten je wel realiseren dat de verpulveraar alleen met de klok mee kan draaien,’ zei een van de TVE’s. ‘Dus er is maar één richting die we op kunnen gaan.’

‘En dat is blijven verpulveren totdat hij er weer uitkomt,’ zei de andere TVE.

‘Hmm,’ zei Bob, ‘die benadering komt op mij niet al te aantrekkelijk over. Zijn er geen andere methodes om hem eruit te krijgen?’

‘Jazeker,’ zei een van de twee TVE’s, ‘we kunnen de verpulveraar uit elkaar halen.’

‘Het hele ding?’

‘Ja, het hele ding. Dat zal twee à drie weken duren en ongeveer driehonderdduizend dollar kosten plus de aanschaf en plaatsing van een nieuwe verpulveraar. Bij elkaar komt dat uit op een kleine miljoen dollar.’

‘Plus de kosten van een niet-functionerende verpulveraar. Elke dag dat dat monster niet draait kost mij tweehonderdduizend dollar plus dat ik mijn contractuele verplichtingen niet kan nakomen. Ik zal klanten verliezen. Ik zal mensen moeten ontslaan. Hoppa, daar gaat mijn bonus voor dit jaar.’

Iedereen knikte.

‘Er is nog iets anders waar jullie rekening mee moeten houden,’ zei een van de TVE’s, ‘volgens de wet moet de familie het lichaam van het slachtoffer geïdentificeerd hebben voordat de zaak juridisch afgehandeld kan worden. Vanzelfsprekend moet dat gedaan worden voordat het lichaam finaal verpulverd wordt.’

‘En hoe krijgen we dat voor elkaar?’ vroeg Bob. Hij zag er gestrest uit.

‘Daarom hebben wij de Siemex-L21 met ons meegenomen. Het is een vergrote versie van de SiemexNA7 die vaak gebruikt wordt voor een colonoscopie. We hebben de laatste versie,’ zei hij trots, ‘een kanjer van een machine.’

‘En wat kan de L21 wat de NA7 niet kan?’ vroeg Norman, blij dat hij ook weer eens iets aan de discussie kon bijdragen.

‘Oh, de L21 is een kleine, maar heel krachtige camera, gemonteerd op een intern spiegelende, flexibele slang. Wij leiden het naar het object en kunnen dan van buitenaf allerlei inwendige foto’s maken. Daarbij heeft de L21 een uitzonderlijk sterk flitslicht dat door zonne-energie gevoed wordt. De beeldkwaliteit van de L21 is superieur en meer dan voldoende voor legale identificatie.’

‘Dus het enige wat we nu nog moeten doen is Lesters familie informeren en hun verzoeken om hier-naartoe te komen’

‘Precies,’ zei de TVE.

‘Nou,’ vervolgde Bob, ‘dat lijkt mij een perfect klusje voor Norman.’

Een uur later ontmoette Norman de familie Shoreley. Vanzelfsprekend waren zij allemaal geschokt. Er werd gehuild, er werd omhelsd en er werd zelfs hoofdgebonkt tegen de muur door een geestelijk gehandicapt neefje.

Toen iedereen weer een beetje tot bedaren was gekomen, legde Norman de verpulveraar-situatie uit. Hij vertelde dat Lester er nog voor 40% in zat, dat de grinder alleen maar een voorwaartse draaiing kon

maken met de klok mee, dat ten minste één familie-lid hem moest identificeren en de methode om hem eruit te halen moest goedkeuren. Hij vertelde hen ook over het röntgenapparaat en de Siemex-L21. En dat alles zou geschieden op de meest professionele manier denkbaar door zeer ervaren tvE's van de firma Grindex en Co. en dat die beschouwd werden als de *navy seals* in die bedrijfstak. Na wat heen en weer gepraat besloot Lesters vrouw Annie dat zij de identificatie wilde doen zonder dat iemand haar daarbij zou begeleiden. Zij wilde in privacy afscheid nemen van haar man en dit was de enige gelegenheid om dat te doen. Ze wilde ook niet langer wachten. Dan ging zij zich alleen maar nog ellendiger voelen.

'Zoals u wilt,' zei Norman, 'wij zijn hier allemaal bijeen om u te ondersteunen en als u Lester nu wilt zien, dan gaan wij er nu heen.'

Annie hield zich goed staande tijdens het hele identificatieproces, maar begon wel hevig te snikken toen de tvE's een beeld lieten zien van een huidflapje van de schedel precies waar zijn scheiding liep. Ook zijn enkeltatoeage en de vinger met hun trouwring leidden tot een heftige emotionele reactie. Toen alles achter de rug was vroeg het hoofd van de juridische dienst of zij in staat was om op basis van het getoonde materiaal boven enige twijfel verheven Lester Shorley kon identificeren. Ze knikte en fluisterde 'ja'. Daarop zei Norman: 'Ik denk dat dit genoeg is voor één dag, mevrouw Shorley. We kunnen morgen de procedure voltooien.' Ze knikte.

'Ik zal u morgen van huis ophalen rond een uur of tien.'

Zij knikte opnieuw.

Om halfelf de volgende ochtend klopte Norman op de deur van Bob Rimpel.

‘Kom binnen,’ riep Bob. Norman opende de deur.

‘Ha Bob,’ zei hij, ‘mevrouw Shorley is hier.’

Bob stond op van achter zijn bureau. ‘Ja, laat haar alstublieft binnen.’

Norman liet mevrouw Shorley, geheel gehuld in zwart, het kantoor binnen.

‘Mevrouw Shorley,’ Bob pakte haar beide handen, ‘mijn oprechte condoleances met het overlijden van uw man, namens ons hele bedrijf.’ Hij leidde haar naar een stoel waarop zij ging zitten. ‘Kan ik iets voor u inschenken?’ vroeg Bob, ‘Koffie, thee, iets fris of gewoon een glas water?’

‘Een glas water graag,’ antwoordde mevrouw Shorley.

‘Mevrouw Shorley, heel veel dank voor uw komst hier vandaag,’ begon Bob, ‘vanzelfsprekend zijn wij allemaal nog totaal van de kaart door wat er gisteren allemaal gebeurd is. Uw man werd zeer gewaardeerd en gerespecteerd hier bij Stoneland International. Ons bedrijf is zwaar aangeslagen en de enige keer dat ik mij een vergelijkbare sfeer kan herinneren was na de moord op Kennedy in 1963. Maar voor u, Lesters partner, zal het nog veel erger zijn. Ik weet dat u en Lester het heel goed met elkaar hadden.’

Mevrouw Shorley knikte en nam een slokje water.

‘En toch,’ vervolgde Bob, ‘zijn er op treurige momenten zoals deze dingen die gedaan moeten worden, concrete zaken die aandacht vragen, acties die ondernomen moeten worden zodat het leven weer verder kan. Een van de meest pijnlijke dingen die wij moeten aanpakken is het verwijderen van uw mans lichamelijke overblijfselen uit de MGA-2500s. Bent u